

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

ЗА НАПРЯМОМ:

вчитель (викладач) біології
вчитель біології НУШ

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою БДПУ
27.03. 2025
протокол № 9/3.5

Освітня програма вводиться в дію з
01.04.2025
Ректор _____ Ігор БОГДАНОВ
(наказ № 14 від 28.03.2025)

Запоріжжя, 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

СХВАЛЕНО

Методичною радою БДПУ
від «25.02.2025 протокол № 4

Голова

 Ольга ГУРЕНКО

ПОГОДЖЕНО

начальник навчального
відділу БДПУ

 Ольга ШУБІНА

« 25 » 02 2025

Ініційовано

Кафедрою біології, здоров'я людини
та фізичної реабілітації
протокол № 1
від «30» серпня 2024 р.
завідувач кафедру

 (Світлана ХАТУНЦЕВА)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Хатунцева Світлана Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації Бердянського державного педагогічного університету.
2. Гнатюк Віталій Васильович, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації Бердянського державного педагогічного університету.
3. Пшенична Наталія Сергіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації Бердянського державного педагогічного університету.
4. Расторгуєва Ірина Сергіївна, старший викладач кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації Бердянського державного педагогічного університету

1. Профіль освітньої програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників за напрямом: вчитель (викладач) біології

1. Загальна інформація	
<i>Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу</i>	Бердянський державний педагогічний університет кафедра біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації педагогічних кадрів за напрямом: вчитель (викладач) біології
<i>Тип документу та обсяг освітньої програми</i>	Свідоцтво про підвищення кваліфікації, 5 кредитів ЄКТС
<i>Наявність ліцензії</i>	Дозвіл на провадження освітньої діяльності з підвищення кваліфікації керівних та педагогічних кадрів, спеціалістів установ та закладів освіти; та підвищення кваліфікації за акредитованими програмами (Наказ МОН України №117л від 02.06.2017)
<i>Передумови</i>	Вища освіта
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	До 01.07.2030 року.
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	https://bdpu.org.ua/opp/certification-training/
2. Мета освітньої програми	
Підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності вчителів біології відповідно до основних напрямів державної політики у галузі освіти, запитів громадянського суспільства, установ і закладів освіти, освітніх та психологічних потреб споживачів освітніх послуг.	
3. Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність)</i>	Галузь знань А1 Освіта/ Педагогіка Спеціальність А4 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації вчителя (викладача) біології базується на загальновідомих та загальновизнаних наукових результатах та практичних розробках в галузі освіти із врахуванням сучасного стану теоретичної та практичної педагогіки; орієнтує на актуальні питання підвищення кваліфікації вчителя (викладача) біології системи освіти.
<i>Основний фокус освітньої програми</i>	Підвищення кваліфікації вчителя (викладача) біології застосовується для отримання глибоких знань для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього та інноваційного характеру в галузі сучасної освіти.
<i>Особливості програми</i>	Програма орієнтована на інтеграцію теоретичної та практичної підготовки вчителя біології в рамках підвищення кваліфікації для забезпечення ефективної діяльності в даній галузі.
4. Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, івентів, консультацій, самостійного вивчення, виконання кваліфікаційної роботи на

	основі нормативно-правових актів, підручників, посібників, періодичних наукових видань тощо
Оцінювання	Вхідне та вихідне діагностування; Захист кваліфікаційної роботи
5 . Програмні компетентності (за стандартом)	
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в середній освіті, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, методики навчання біології, характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. . ЗК2. Здатність до системного мислення, креативності, генерування нових ідей, пошуку варіантів нестандартного розв'язання професійних завдань. ЗК3. Здатність до самостійного обрання оптимальних професійних дій для розв'язання завдань професійної діяльності; до використання елементів самоорганізації власної діяльності відповідно до професійних завдань. ЗК4. Здатність до налагодження конструктивних професійних зв'язків з суб'єктами освітнього процесу, громадськістю, для розв'язання професійних завдань. ЗК5. Здатність до аналізу, оцінки, прогнозування соціальних процесів суспільного життя, прогнозування освітнього процесу. ЗК6. Здатність до використання знань фундаментальних наук в обсязі, необхідному для освоєння дисциплін циклу професійної підготовки. ЗК7. Здатність до визначення наукового апарату, планування, організації, проведення наукового дослідження, опрацювання його результатів із застосуванням методів математичної статистики. ЗК8. Знання та розуміння предметної області. Знання фактів, розуміння закономірностей та механізмів виникнення психічних явищ та феноменів у філо-соціо-онтогенезі, їх розвиток і прояв.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків. ФК2. Знання категоріально-понятійного апарату психології. Знання про етапи розвитку та становлення психології як науки; про психічні явища, їх виникнення, розвиток та прояви; основні поняття, категорії психологічної науки; закономірності психічного розвитку; особливості вікового розвитку; механізми міжособистісної взаємодії в різних соціальних групах та спільнотах. ФК3. Здатність до організації освітнього процесу на основі положень нормативно-правових документів; до комплексного використання знань з теорії й практики педагогічної діяльності; до розробки змісту освітнього процесу; до відбору й доцільного використання педагогічного діагностичного інструментарію, методів, форм, засобів навчання й виховання.

	ФК4. Здатність до аналізу й оцінки власної професійної діяльності; до встановлення причинно-наслідкових зв'язків між очікуваними й одержаними результатами. ФК5. Здатність використовувати базові знання про учасників навчально-виховного процесу, структуру та функції системи освіти; цілі, правові основи організації і функціонування різних загальноосвітніх та спеціалізованих навчально-виховних закладів. ФК6. Здатність організовувати інклюзивний освітній процес. ФК7. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання про біологічні основи процесів життєдіяльності, про будову та функції організму людини в цілому та його окремих органів і систем. ФК8. Здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання про охорону навколишнього середовища та основні фактори довкілля, що впливають на здоров'я людини. ФК9. Здатність проектувати, організовувати, проводити навчальний процес з предметів оздоровчого спрямування (основ здоров'я, основ медичних знань тощо) в загальноосвітніх навчальних закладах і оцінювати його ефективність. ФК10. Здатність проектувати, організовувати і проводити позакласну виховну роботу з питань формування, збереження та зміцнення здоров'я, профілактики шкідливих звичок та соціально-небезпечних інфекційних хвороб. ФК11. Здатність проводити оцінку та моніторинг рівня здоров'я, здійснювати консультації з питань здорового способу життя та раціонального харчування, розробляти індивідуальні оздоровчі системи, залучати дітей та молодь до оздоровчо-рекреаційної рухової активності. ФК12. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері фізичної реабілітації, надавати реабілітаційні послуги в межах сформованих компетенцій; здійснювати корекційно-реабілітаційну допомогу дітям з вадами розвитку. ФК13. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні; самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах, позакласну спортивно-масову роботу з учнями. ФК14. Здатність вчитися впродовж життя і вдосконалювати здобуті під час навчання компетентності. ФК15. Здатність розкривати загальну структуру біологічної науки на основі взаємозв'язку основних учнів біології для характеристики живих систем різного рівня організації.
6. Програмні результати навчання (ПР) (за стандартом)	
ПР1. Уміння оцінювати історичні процеси державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства; визначати сутність перетворень, що відбуваються в сучасній Україні; застосовувати філософські категорії та поняття; демонструвати знання базових методів пізнання і аналізу явищ та процесів. ПР 2. Уміння аналізувати та оцінювати педагогічні інновації, визначати доцільність їх впровадження в освітньо-виховному процесі навчального закладу; демонструвати уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел.	

ПР 3. Уміння формувати свою професійну відповідальність, діяти відповідно до неї; приймати рішення застосовуючи принципи науково доказової практики; діяти у межах посадових обов'язків та професійної компетентності.

ПР 4. Уміння спілкуватися українською мовою у професійному середовищі, володіти іноземною мовою в межах професійної діяльності; дотримуватися етики ділового спілкування.

ПР 5. Знати механізми аналізу, синтезу інформації та вміти приймати обґрунтовані рішення.

ПР 6. Демонструвати готовність до освоєння нового матеріалу та вміння оцінювати себе критично; демонструвати поглиблення базових знань за допомогою самоосвіти; демонструвати вміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег; демонструвати уміння роботи із сучасною комп'ютерною технікою.

ПР 7. Уміння застосовувати набуті знання у практичній діяльності та наукових дослідженнях; уміння планування, організації, проведення наукового дослідження, опрацювання його результатів.

ПР 8. Продемонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку й функціонування психічних явищ і феноменів у філо-соціо-онтогенез.

ПР9. Уміння ставити професійні цілі, планувати освітній процес та прогнозувати його наслідки, результати.

ПР10. Продемонструвати розуміння етапів розвитку та становлення психологічної науки, її основних понять, категорій, методів, фактів, механізмів та закономірностей психічних явищ; особливостей міжособистісної взаємодії у соціальних групах та спільнотах.

ПР11. Уміння проектувати, організовувати, проводити навчальний процес з предметів оздоровчого спрямування в загальноосвітніх навчальних закладах і оцінювати його ефективність; уміння проектувати, організовувати і проводити позакласну виховну роботу з питань формування, збереження та зміцнення здоров'я, профілактики шкідливих звичок та соціально-небезпечних інфекційних хвороб.

ПР12. Уміння аналізувати й оцінювати власну професійну діяльність, демонструвати готовність до освоєння нового матеріалу; представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПР13. Уміння використовувати основні теорії, що стосуються навчання, виховання і викладання в практичній діяльності, розуміти їх різноманітність.

ПР14. Уміння організовувати інклюзивний освітній процес.

ПР15. Уміння пояснити морфо-функціональну організацію людського організму, визначати біохімічні показники обміну речовин; описати особливості вікового фізичного та психічного розвитку людини; володіти знаннями про загальні закономірності, механізми становлення та розвитку організму людини на різних етапах онтогенезу, фактори регуляції поведінки.

ПР16. Уміння використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання про охорону навколишнього середовища та основні фактори довкілля, що впливають на здоров'я людини; сприяти зміцненню та збереженню особистого та громадського здоров'я шляхом покращення довкілля громади.

ПР17. Уміння самостійно проводити уроки з основ здоров'я, основ медичних знань, безпеки життєдіяльності та охорони праці, використовуючи продуктивні технології, методи, прийоми, форми та засоби навчання.

ПР18. Уміння створювати і підтримувати сприятливе для здоров'я середовище в навчальному закладі, проводити превентивну освітню роботу та планувати і організовувати оздоровчі заходи.

ПР19. Уміння здійснювати діагностику рівня здоров'я та надавати першу долікарську медичну допомогу у невідкладних станах; знання гігієнічних основ виховання здорової дитини і загартовування організму.

ПР20. Уміння розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері фізичної реабілітації, надавати реабілітаційні послуги в межах сформованих компетенцій; здійснювати корекційно-реабілітаційну допомогу дітям з вадами розвитку; володіти практичними навичками проведення оздоровчо-реабілітаційних заходів.

ПР21. Уміння самостійно проводити уроки фізичної культури, розробляти необхідну документацію для проведення занять з фізичної культури та спорту з дітьми в закладах середньої освіти. ПР 22. Уміння вчитися впродовж життя і вдосконалювати знання здобуті під час навчання. ПР 23. Уміння розкривати загальну структуру біологічної науки на основі взаємозв'язку основних учінь біології для характеристики живих систем різного рівня організації.	
7 . Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<i>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</i>	Склад проектної освітньої програми, професорсько-викладацький состав, що задіяний для викладання навчальних програм дисциплін за спеціальністю відповідають Ліцезійним умовам підвищення кваліфікації педагогічних працівників за напрямом вчитель (викладач) біології
<i>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення</i>	Наявна матеріально-технічна база, яка забезпечує проведення всіх видів лекційної, лабораторної, практичної та науково-дослідної роботи курсантів. Комп'ютерні лабораторії з сучасним інформаційним та програмним забезпеченням
<i>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</i>	Навчальний процес забезпечений навчально-методичними комплексами, підручниками та навчальними посібниками. Навчальні курси розміщені в системі дистанційного навчання

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми / освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	кількість годин (кредитів)	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
Модуль 1. Соціально - гуманітарний			
ОК 1.1.1	Сучасні освітні парадигми та компетентнісний підхід	2	Комплексне діагностування (КД)
ОК 1.1.2	Нормативно-правове забезпечення освітнього процесу	2	КД
ОК 1.1.3	Безпека та благополуччя в освітньому середовищі	6	КД
ОК 1.1.4	Комунікативна компетентність педагога	6	КД
Разом		16 (0,53)	
Модуль 2. Професійно-фаховий			
ОК 2.1.1	Інноваційні підходи до викладання біології	14	КД
ОК 2.1.2	Сучасні методичні особливості викладання біології	24	КД
ОК 2.1.3	Здоров'язберігаючі педагогічні технології	24	КД
ОК 2.1.4	Професійне самовдосконалення вчителів біології	12	КД
ОК 2.1.5	Інклюзивна освіта та індивідуалізація навчання	24	КД
ОК 2.2.1	Система наукових досліджень в педагогічній практиці вчителя біології	8	КД

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним компонентам освітньої програми

	ОК 1.1.1	ОК 1.1.2	ОК 1.1.3	ОК 1.1.4	ОК 2.1.1	ОК 2.1.2	ОК 2.1.3	ОК 2.1.4	ОК 2.1.5	ОК 2.2.1	ОК 2.2.2	ОК 3.1	ОК 3.2	ОК 3.3	ОК 3.4
ПР 1	*														
ПР 2		*													
ПР 3			*												
ПР 4				*											
ПР 5					*										
ПР 6								*							
ПР 7						*									
ПР 8							*								
ПР 9										*					
ПР 10							*								
ПР 11											*				
ПР 12								*							
ПР 13												*			
ПР 14									*						
ПР 15													*		
ПР 16														*	
ПР 17															*
ПР 18						*						*			
ПР 19								*							
ПР 20							*								
ПР 21							*								
ПР 22								*							
ПР 23						*									

Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує внутрішня система забезпечення якості вищої освіти, яка ґрунтується на Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському освітньому просторі вищої освіти (ESG 2015) і включає:

- 1) політику забезпечення якості;
- 2) розробку та затвердження програм;
- 3) студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання;
- 4) зарахування, досягнення, визнання та атестацію здобувачів вищої освіти;
- 5) викладацький склад, який відповідає кваліфікаційним вимогам;
- 6) навчальні ресурси та підтримку здобувачів вищої освіти;
- 7) інформаційний менеджмент;
- 8) публічну інформацію;
- 9) поточний моніторинг і періодичний перегляд програм;
- 10) циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням Бердянського державного педагогічного університету оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.